

Εἶπαι καὶ πᾶν με τοὺς θεοὺς. Κι' ἀφ' ὧν ὁρμᾷ σὺν κάμῳ,
γιατὶ τὴν τόλμην τ' ἀναψᾶν τὰ θεῖκά τ' οὗς λόγια.
Κι' εἶταν ὁ κάμπος ἐξέχρυσεν ἀπὸ νερὰ χυμένα,
παντοῦ νεκροὶ κι' ἄρματωσες πανώριες κολυμποῦσαν
κι' ἀφ' ὧν ψηλὰ τὰ διάβαινε, ἐνῶ γραμμὴ ἴσα ἀντίκρυ
κατὰ τὸ κύμα ρήχονταν, μὴδὲ τὸν σταματοῦσε
δ' ἀφρισμένος πόταμος, γιατί τοῦ Δία ἡ κόρη
τεῦχε βαλμένα δύναμιν μέσ' στὸ κορμὶ μεγάλην.
Μὴδ' ἄφηκε κι' ὁ Σκάμαντρος τὴ λύσσα, μὲν πιδ ἀκόμα
θυμὸς τὸν πῆρε, καὶ μ' αὐτὸ ὀρθοστημένο κύμα
ὀρμούσε, κι' ὅλο ἀνάσκελα τὸν ἀμπωχνε νὰ πέσει.

Τὸν εἶδε τότες κι' ἐσκουζε ἡ Ἥρα, τρομασμένη
μήπως τὸν πνίξει τὸ τρανὸ βαθύχοχλο ποτάμι,
κι' ἐκραξέ εφ' ὧς σὺν Ἡφαιστο, τὸ λατρεμένο γιό της·
«Παῖδί μου, κουλοπόδη μου, ὁμπρὸς ἰ γιατί στὴ μάχην
ἐσένα λέμε ἰσόπαλο πὼς εἶσαι τοῦ Σκαμάντρου.
»Μὰ βόθθα, κι' εἰλα γλήγορα χύνε φωτιὲς καὶ φλόγες».

Εἶπε, κι' ὁ Ἡφαιστος φωτιά θεόσταλτη τινάζει.
Καίγουνταν κύπερα, φτελιές, καὶ βοῦρλα, καὶ τριφύλλια,
καὶ καίγουνταν μυρμιχὲς κι' ἰτιές· κι' ὅλος ὁ κάμπος γύρω
ξεράθηκε καὶ σταματᾷ τ' ἀφροντυμένο κύμα.
Κι' ὅπως λεβέτι ἀπὸ πολλῆς φωτιάς πυράδα βράζει
παντοῦ με χόχλους, τί στεγνὰ καὶν ἀπὸ κάτου ξύλα,
σὰν ἔτσι ἀπ' τὴ φωτιά ἀναψᾶν οἱ ρεματιὲς τριγύρω
κι' ἐβράζε τ' ὁμορφο νερὸ ἀπ' τοῦ Θεοῦ τίς φλόγες.

Τότες στήν Ἥρα τὴ θεὰ με περικάλια κι' ὄρκους
φώνηξε κι' εἶπε ὁ Σκάμαντρος διδ' φτερωμένα λόγια·
«Ἥρα, τί τώρα βάρθηκε τὸν ποταμὸ μου ὁ γιός σου
»νὰ βασανίσει; Ὅμως ἐγὼ δὲ φταίω, θεὰ μου, τόσο,
»ὅσο οἱ ἄλλοι φταῖν θεοὶ πεῦναι βοηθοὶ τῶν Τρώων.
»Μὰ τώρα νά! λουφάζω ἐγὼ, ἂν εἶναι ἀπὸ ὀρισμὸς σου,
»κι' ἂς σταματήσει πιά κι' ἀφ' ὧν. Κι' ἐγὼ σοῦ κάνω κι' ὄρκον
»νὰ μὴ σαλέψω ἀπὸ χαμὸ νὰ σώσω πιά τοὺς Τρώες,
»μὴδὲ κι' ἡ Ἥρα αἰ χάνεται, καὶ με φωτιά πελώρια
»ἂν καίγεται ὅλη καὶ τὴν καὶν τὰ παλικάρια τ' Ἀργεῶς».

Κι' ἀπὸ σὰν τ' ἄκουσε ἡ θεὰ, ἡ μαρμαρόλαιμη Ἥρα,
ἀμέσως λέει σὺν Ἡφαιστο, τὸ λατρεμένο γιό της·
«Ἡφαιστε, στάσου, ξακουστὸ παῖδί μου, τί δὲν πρέπει
»χάρη θνητῶν ἀθάνατο θεὸ νὰ βασανίζεις».

Εἶπε· καὶ σβύνει ὁ Ἡφαιστος τίς θεϊκές του φλόγες,
καὶ κάτου τρέχουν τὰ νερὰ ξανάστροφα στὸ ρέμα.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΕΣ

ΨΥΧΑΡΗ

ΑΦΙΕΡΩΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ¹

Ἀγαπητὴ μου κυρία (2).

Γιατὶ νὰ μὴν ἀφιερώνουμε τὰ βιβλία μας στὶς
κυρίες; Μήπως δὲν πρέπει, πρῶτες ἀφ' ὧν νὰ μᾶς
διαβάζουνε, νὰ διαβάζουνε τὰ ἔργα ποὺ γράφουμε γιὰ
τὸ ἔθνος; Μήπως τὸ ἔθνος δὲν εἶναι ἡ γυναίκα, ἀφοῦ

(1). Τὸ παραπάνω καλοκαίρι (1903) ἔγραψα ἕνα
ρομάντο με τὸν τίτλο. Τὰ δύο ἀδέρφια. Παρακάτω
λέω με λίγα λόγια τί πρᾶμα εἶναι προσπάθησα νὰ κάμω
ἕνα ἡθογραφικὸ ἔθνικὸ μυθιστόρημα. Ἐπειδὴ ὅμως θάρ-
γηση νὰ βγῇ κ' ἔχουνε ἄλλα νὰ δημοσιεύουνε πρὶν ἀπ'
αὐτό, δίνω σήμερον τὸν πρόλογο—ἡ ἀφιερωτικὴ γράμμα,
στὸν ἀγαπημένο μου «Νουμάς».

(2). Ἀφιερωμένο στήν κυρία Ν. Ἐπισκοπόπουλου.

ἡ γυναίκα εἶναι μάννα; Ἡ γυναίκα, ποὺ πλουτίζει τὸ
ἔθνος με τὸ παῖδί της, πλουτίζει με τὴν καρδίᾳ της,
πλουτίζει με τὴ γλώσσα της καὶ τὸ παῖδί. Ἐσεῖς
εἶστε οἱ ἀληθινὲς οἱ ψυχοπλάστρες. Πρέπει ἐσεῖς νὰ
μᾶς διαβάζετε, γιὰ νὰ μάθουνε κατόπι καὶ τὰ παι-
διὰ τὸν ἄγιο τὸ σκοπὸ ποὺ κυνηγοῦμε, γιὰ νὰ κα-
ταλάβῃ ὁ νοῦς τους ἀπὸ μικρὰ τὴν ἐθνικὴ μας τὴν
ἰδέαν. Δὲ σὰς ζητοῦμε πάλι καὶ τίποτις παραξένο,
ζητώντας νὰ μᾶς διαβάζετε. Στους ἄλλους τόπους
μάλιστα δὲν ἔχει οὔτε νὰ ζητηθῇ τέτοιο πρᾶμα·
φαίνεται πολὺ φυσικὸ τοῦ καθενός—καὶ τῆς καθε-
μιάς—νὰ διαβάζουνε ὅσα γράφονται στὸν τόπο
τους. Κι' ἀπὸ τιμᾶ, ὅχι μόνο τὸ συγγραφεῖα, μὰ καὶ
τὸν ἀναγνώστη. Λοιπὸν ἐμεῖς δὲ βγήκαμε στήν
Ἑλλάδα νὰ ψυμοζήτοῦμε, ἀκόμη καὶ σὰν κκοπιᾶ-
νουμε τίς κυρίες, γιὰ νὰ ρίξουνε μιὰ ματιὰ στὰ δικὰ
μας. Ἀγκαλὰ, θὰ μὲ ξέρετε καὶ λιγάκι. Πολὺ δὲν
τὸ συνηθίζω νὰ κολακεῖω, μὰ μήτε καὶ νὰ καλο-
πιάνω. Σὰς τὸ εἶπα, καὶ σὰς τὸ ξαναλέω δίχως ρη-
τορικὴ, δίχως τὴν παραμικρὴ φαφλαταριά, ὅπως
τὸ βλέπω κι' ὅπως τὸ νοιώθω. Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε τὴν
ἀνάγκη κανενός· ἂν τὸ ἔργο μας εἶναι καλὸ, ἂν εἴ-
ναι ὠφέλιμο στήν πατρίδα ἔχουνε τὴν ἀνάγκη μας
οἱ ἄλλοι. Ἀπ' αὐτὸ ποὺ διδάσκουμε εἶναι ἡ ἀλήθεια.
Εἶναι, καὶ τὰ ποδεῖξαμε. Ὅποιος λοιπὸν τὴν παρα-

δεχτῇ, θὰ ὠφελήσῃ πρῶτα πρῶτα τὸν ἑαυτοῦ του.
Ἐμεῖς θὰ χαροῦμε, ὅχι τάχα γιατί κάναμε ὁπαδό,
μὰ γιατί βρέθηκε ἀκόμη ἕνας ἄνθρωπος ποὺ κατάλαβε
τὴν ἀλήθειαν. Κι' ἀπὸ εἶναι κέρδος γιὰ τὴν Ἑλ-
λάδα. Εἶναι καὶ τιμὴ της. Πάντα θὰ βγῇ ὄφελος
ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν. Μὰ τί θαρρεῖτε; Καὶ τίς κυρίες
τίς ἴδιες, ὅταν τίς παρακαλοῦμε νὰ μὴ μᾶς ἀρήτου-
νε ἀδιάβαστους, μποροῦμε πάλι καὶ μεῖς νὰ τίς ἀν-
ταμοίψουμε λιγάκι γιὰ τὸν κόπο με μιὰν ἀφιέρωση
ταπεινὴ, ἀφοῦ ἔτσι σὰς δίνουμε τὸ ἀσήμαντο καὶ
τιποτένιο πρᾶμα ποὺ λέγεται ἀθανασία.

Θὰ μοῦ πῇτε βέβαια πὼς ἐσεῖς τὴν ἀθανασία,
δὲν τὴν προσμένετε ἀπὸ μένα· ἔχετε ἄντρα ποιητῇ,
ποὺ θὰ σὰς τὴ δώσῃ χωρὶς νὰ βγῶ τώρα καὶ γὼ
στὴ μέση. Ὡς τόσο τὸ βιβλίο μου σὰς τὸ χρω-
στοῦσα· εἶτανε χρέος μου νὰ σὰς τάφιερῶσω. Θυ-
μοῦμαι τίς χαρισάμενες μέρες ποὺ σὰς εἶχαμε
στὸ παλιὸ μας τὸ ξοχικό, στὸ Ῥοσμαπαμόνι,
κάτω στήν Μπρετάννια, ἐσὰς καὶ τὸν ἀγαπημέ-
νο μου φίλο τὸν Ἐπισκοπόπουλο, τὸ παραπάνω
τὸ καλοκαίρι ποὺ κοντὰ μᾶς ἐκεῖ στὸ Τρεγιέ, ἔβα-
ζαν ἀγαλμα τοῦ μακαρίτη τοῦ πεθεροῦ μου τοῦ
Renan. Προτοῦ πάμε στὰ ποκαλυπτήρια, καὶ κα-
τόπι, σὲ γυρίσαμε, ἀμὰ τέλειωνα ἕνα κεφάλαιο, σὰς
τὸ διαβάζα καὶ στοὺς δύο. Φύγατε πρὶν προφτάσω
τὰ πέντε ὑστερνὰ, καὶ τὸ λυπήθηκα, γιατί πολλὲς

Ο „ΝΟΥΜΑΣ“ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἡ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΕΙΝΑΙ :

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἐξω-
τερικὸ Φρ. 10

10 λεπτὰ τὸ κάθε φύλλο λεπτὰ 10

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ : Στὰ κιάσκια τῆς Πλατείας
Συντάγματος, Ὁμονοίας, Ὑπουργείου Οἰ-
κονομικῶν, Σταθμοῦ Τροχιοδρόμου (Ὁ-
φθαλμιατρεῖο) Σταθμοῦ ὑπογείου Σιδηρο-
δρόμου (Ὁμόνοια) στὸ καπνοπωλεῖο Σαρρή
(Πλατεία Στουρνάρα, Ἐξάρχεια) καὶ στὰ
βιβλιοπωλεῖα Ἐλευθερουδάκη, Μπέκ καὶ
«Ἐστίας» Γ. Κολάρου.

Ἡ συνδρομὴ τοῦ πληρὸνεται μπροστὰ
κ' εἶναι γιὰ ἕνα χρόνο πάντοτε.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

Κ Α Ι

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ο „ΝΟΥΜΑΣ“

με τὸ φύλλο αὐτὸ μπαίνει στὸ δεύτερο χρόνο
του. Μὴ φοβηθῇτε! Οὔτε παιᾶνες νίκης θὰ ἡ-
χῇσιν, οὔτε προγράμματα «μελλούσης δρά-
σεως» θὰ ξετυλιχθοῦν. Τίποτε ἀπ' αὐτά. Ὁ
«Νουμάς» σέβεται καὶ τὸν ἑαυτοῦ του καὶ τοὺς
ἀναγνώστες του καὶ δὲν θάποτολμήσῃ ναῦτορε-
κλαμαρισθῇ καὶ νὰ σὰς φωνάξῃ πὼς ἂν δὲν κα-
τόρθωσιν νὰ σώσῃ τὸ Ρωμῆικο στὸ πρῶτο χρόνο
του, θὰ κατορθώσῃ ὁμοῦς ὀρισμένως νὰ τὸ σώσῃ
στὸν δεύτερο.

Τέτοια παχειὰ λόγια τάκοῦτε κάθε μέρα
ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ δὲν σὰς κάμνουν πιά καμ-
μιὰ ἐντύπωσι. Τὰ λέει κι' ὁ Μιστριώτης κι' ὁ
Χατζιδάκις. Τὰ λένε οἱ τρομπομαρίνες τοῦ
καθημερινοῦ τύπου. Τὰ λέει τόσοι βουλευτῆ,
καὶ τόσοι πατριωτικοὶ ρήτορες καὶ τόσες βδέλ

λας του Κεντρικού Ταμείου και τόσες εθνικές βεντούζες και τόσα δηνία πατριωτικά. Ποιά ανάγκη να τὰ πῇ κι' ένας άλλος ακόμα;

«Οχι μ' έναν, μὰ και μὲ χίλιους «Νουμάδες» δὲ σώζεται τὸ Ρωμῆικο, ὅπως τὸ κατάντησαν. Γιατὶ δὲν τὰ φέρουν, δὲν τοὺς συμφέρει νὰ σωθῇ. Ὅχι οἱ Βούλγαροι, οὔτε οἱ Σλάβοι. Ἀλλὰ οἱ μεγάλοι νόμοι Ρωμιοί—οἱ μυσσώτεροι Βούλγαροι κι' οἱ θηριώδεστεροι Σλάβοι ποὺ πολεμοῦνε αὐτὸ τὸ δυστυχισμένο τόπο, ἐνῶ βυζαίνουν τὸ αἷμα του καὶ θρέφονται ἀπ' αὐτό. Σκεφτῆτε λίγο καὶ θὰ τὸ δῆτε. Φέρτε μπροστὰ στὰ μάτια σας γιὰ μιὰ στιγμή ἕνα ἕναν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς παραφόρους πατριώτες, ξεγυμνώστε τον ἀπὸ τὰ ἀρλεκίνια ρούχα του, σκίστε του τὴ μάσκα καὶ θὰ δῆτε ἀμέσως μπροστὰ σας ἕνα Σαράφωφ—τί λέμε, Σαράφωφ;—ἕναν ἀπαίσιο κακοῦργο μὲ τὸ στιλέτο στὸ χέρι νὰ σὰς ζητάῃ ἢ τὸ πουγγί σας ἢ τὴ ζωὴ σας.

Αὐτὸ ἔκαναν, αὐτὸ κάνουν κι' αὐτὸ θὰ κάνουν γιὰ πολὺ ακόμα σ' αὐτὸν τὸν τόπο οἱ δημιουργοὶ τῆς σαπίλας μας κι' οἱ χαροκόποι τῆς σημερινῆς μας καταντιᾶς. Ἀνάμεσα στὸν Κανιβαλικὸ χορὸ τοὺς δὲ «Νουμάς» τί πρέπει νὰ κἀνῃ; Νὰ βαρᾷ τὸ ντέφι καὶ νὰ τοὺς κρατᾷ τὸ χρονο; Ὅχι βέβαια! Τουρκόγυφτοι ὑπάρχουν ἀπειροὶ γι' αὐτὴ τὴ δουλιά. Οἱ ἴδιοι τοὺς μάλιστα, δταν ἀποστάσουν ἀπὸ τὸ χορὸ, ἀρπάζουν τὸ ντέφι, κι' δταν ξαποστάσουν μπαίνουν στὸ χορὸ καὶ δίνουν τὸ ντέφι στοὺς ἀποσταμένους χορευτάδες. Ὁ «Νουμάς» κἀθεταὶ καὶ τοὺς καμαρώνει, ποὺ καὶ ποὺ δέ, ἔτσι γιὰ γοῦστο, ἀπλώνει τὸ χέρι του καὶ κατεβάζει καὶ καμμιά μάσκα, γιὰ νὰ γελάσουν κι' οἱ ἴδιοι οἱ χαροκόποι, δταν ἀντικρύσουν ξεμασκαρεμένο τὸ σύντροφό τους τὸν ἀγαπητό.

Νὰ λοιπὸν τι μᾶς χρειάζεται σήμερα καὶ γιὰ τί ἀγωνίζεται ὁ «Νουμάς». Μᾶς χρειάζεται γενικὸ ξεμασκάρεμα. Πρῶτ' αὐτό, κι' ἔπειτα ἡ ἄλλη δουλιά, ἡ δημιουργικὴ. Ὑπάρχουν τόσα καὶ τόσα σαράβαλα ἀνάμεσὸ μας—ὅπως τὰ δείχνει στὸ σημερινό του ἄρθρο πολὺτιμος συνεργάτης μας—ὥστε γιὰ νὰ θεμελιωθῇ, ἔστω καὶ μιὰ καλύβα φτωχικιά, πρέπει πρῶτα νὰ σωριασθοῦν καταγῆς αὐτὰ τὰ σαράβαλα. Τὸ πελέκι λοιπὸν στὸ χέρι κι' ἐμπρός! Νὰ ἡ λογοδοσία τοῦ «Νουμά» γιὰ τὸν πρῶτο χρόνο, νὰ καὶ τὸ πρόγραμμά του γιὰ τὸ μέλλον.

Μὲ τέτοια ὅμως λογοδοσία καὶ μὲ τέτοιο πρόγραμμα οὔτε ταχυπιστήρια θὰ ποχτήσῃ ποτὲ ὁ «Νουμάς», οὔτε θὰ φτάσῃ στὴν πρώτη

κυκλοφορία—στὴ χρυσὴν αὐτὴ τέρας τῶν πατριωτῶν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ τύπου. Μὰ τί πειράζει; Ἀς βγαίνῃ κι' ἕνα φύλλο σὲ ξένο πιστήριο κι' ἄς μὴν ἀποχτήσῃ ποτὲ τὴν πρώτη κυκλοφορία. Μέσα σὲ μιὰ ἀπέραντη ἔρημο, σὲ μιὰ Σαχάρα, νὰ ποῦμε, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ μιὰ δατι δροσερὴ γιὰ τὸν κουρασμένο ὁδοιπόρο. Μιὰ τέτοια δασι ἀγωνίζονται νὰ φτιάξουν κι' οἱ συνεργάτες τοῦ «Νουμά» ἔστω κι' ἂν πληρώνονται γιὰ τὸν κόπο τοὺς μὲ Ρωστικὰ ρούβλια καὶ μὲ Ρωμῆικη ἀγνωμοσύνη.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΗ

μας «Διάπλασι τῶν Παίδων» ἀντιγράφουμε τὸ χαριτωμένο αὐτὸ κομματάκι:

—«Τὴ ἴδια πάλι ὁ «Νουμάς»—μοῦ γράφει ὁ Μικρὸς Ἀθηναῖος—μὰ ἐπὶ τέλους τί ἔχει μαζί σου;» Μαζί μου; Τίποτε. Θέλει νὰ ἐπιβᾷ τὸς Μαλλιάρους καὶ δ,τι δὲν εἶναι μαλλιάρὸ τὸ καταδιώκει. Τώρα τοῦ πταίει κι' ἡ Διάπλασις διότι δὲν γράφεται εἰς τὴν γλῶσσαν ποὺ θέλει αὐτὸς καὶ μανθάνει τίχα τοὺς ἀναγνώστας τῆς δτι ὑπάρχουν καὶ οἱ λεγόμενοι μαλλιάροι, ὥς νὰ μὴ τοὺς ἤξεραν πλέον καὶ τὰ μωρὰ παιδιὰ».

Ὡ, τὴν τσαμένη τὴν «Διάπλασι τῶν Παλιμπαίδων» μὲ τὰ χαριτωμένα ψεματάκια τῆς! Καλέ, δὲν θυμῶνε γι' αὐτὸ ὁ «Νουμάς», Μικρὸς μου Ἀθηναῖε, καὶ σὲ γελᾷ. Ὁ «Νουμάς» θυμῶνε μὲ τὸ περίφημο ξεσπάθωμα μὲ τὰ περιφημότερα Μικρὰ μυστικά καὶ μὲ τὰ περιφημότερα ἄλλα δοκανάκια ποὺ στήνει μὲ τέχνη ἢ καλὴ μας «Διάπλασούλα» γιὰ νὰ πομπωρίνῃ τοὺς ἀναγνώστες τῆς καὶ γιὰ νὰ δειῖ αἱ μικροῦλες καὶ χαριτωμένες τσοπούλες τοὺς. Ἐνὰ δοκανάκι εἶναι καὶ τὸ σῆμα τῆς ποὺ πρέπει νὰ στείλουν στὰ γραφεῖα τῆς τρεῖς δραχμοῦλες καὶ νὰ τὰ γοράσουν ὅλοι «γιὰ νὰ νικηθῶνται ἀμοιβαίως, τὰ γνωρίζονται πρόσωπικῶς καὶ νὰ συνδέονται πρὸς κοινὴν ἐνέργειαν καὶ ἀλληλοβοήθειαν, πρὸς ἀδελφοποίησιν πραγματικὴν» καὶ πρὸς ἡρωϊκὸν ξεσπάθωμα ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου τῆς.

Μ' αὐτὰ θὰ τὰ ποῦμε πὶδ πλατεῖα καὶ πὶδ ξάστερα καμμιά μέρα, ὅπως καὶ τίς ἀξίζουν. Γιὰ τὴν ὥρα σὲ διαβεβαιούμε, ἀγαπητὲ Μικρὲ Ἀθηναῖε, (νᾶσαι τάχα μικρὸς καὶ νᾶσαι Ἀθηναῖος, ἢ μὴν εἴσαι κανένας μεγάλος Ζακυθιανὸς καὶ κριτικὸς μεγαλώτατος;) πῶς λίγο μᾶς ἐνδιαφέρει ἂν γράφεται σὲ μαλλιάρῃ ἢ σὲ κουρεμένη γλῶσσα ἢ «Διάπλασι» καὶ ἢ «Ἀνάπλασι» καὶ κάθε ἄλλο περιοδικὸ ποὺ μονάχο σκοπὸ ἔχει τὴν πενταρολογία.

ΤΟΝ ΚΑΛΥΤΕΡΟ

χαρκτηρισμὸ ἐνὸς λαϊκοῦ πανηγυριοῦ τῆς περασμένης ἑβδομάδας—κι' εἴτανε ἀληθινὰ λαϊκὸ πανηγύρι τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης μπουροφάμπρικας Κλωναρδίν—τὸν ἔδωκε κάποιος κύριος, ἐνθουσιασμένος καὶ μισσηθυσμένος μὲ τὸ ξανθὸ καὶ γευστικώτατο ποτό:

ἄφτὸ ποὺ λέω; Νὰ ποὺ δὲν τὸ φοβηθήκατε νὰ σὰς ἀφιέρωσω βιβλίο δικό μου, μῆτε τοῦ λόγου σας μῆτε ὁ ἄντρας σας. Ἀμὰ σὰς ζήτησα τὴν ἀδεια, μοῦ τὴ δώκατε! Καὶ σὰς εἶμαι ὑποχρεωμένος μὲ τὸ παραπάνω, ἀφροῦ ὡς κι' οἱ φίλοι μου κάποτε ἀνγκάζουνται νὰ κρύβουν τὸν μὲν μου. Φκίνεται πῶς κἀναι καὶ δὲ γίνεται νὰ τὸ πῇ κανεῖς. Μερικοὶ μάλιστα δὲν τὸ λένε ἀπὸ φίλια γιὰ μὲνα, ἐπειδὴ ἂν τὸ λέγαμε, ὑποθέτω πῶς ἄθροιστο δὲ θὰ βρῖσκανε νὰ τοὺς διαβᾷ. Ὡς μοῦ προξενούτε ἴσως καὶ μὲνα τοῦ ἴδιου σοβαρὸς δυσχερείαις. Θυμοῦμαι τὰ ὠραῖα ἐκεῖνα τᾶρθρα, τὰ ποιητικά, τὰ χαριτωμένα, ποὺ ἔστειλε ὁ ἀγκυπητὸς μου ὁ Ἐπισκοπὸς πούλος στὴν Ἀθήνα, γιὰ τίς γιορτὲς ποὺ ἔγιναν τότες σὰν εἴχαμε τὴν τιμὴ καὶ τὴ χροὴ νὰ σὰς φιλοξενήσουμε καὶ τοὺς δυό. Ἐγχαρε στὸ πρῶτο πρῶτο «πῶς θᾶχῃ τὴν ἐφτυχία νὰ παρακολούθησῃ τίς γιορτὲς, γιὰτὶ βρῖσκαιτο σκεδὸν ἀπὸ μὲνα στὴν Μπρεταννία καὶ κἀθεταὶ στὸ ἴδιο τὸ σπῆτι τοῦ Ρενάν, στὴν ἐξοχὴ τοῦ Ροσμακπαμονιού, ποὺ τόσο τὴν ἀγάπησε, ποὺ ἐκεῖ πέρασε τὰ ὑστερὰ χρόνια τῆς ζωῆς του καὶ ποὺ τὴν ἄρρησε μόνο γιὰ νὰ ποθᾷ» 1), δηλαδὴ δταν ἔπεσε ἀρρωστος στὰ 1892, κι' ἔφυγε νὰ πάῃ στὸ

—Νὰ κι' ἕνα Πανεπιστήμιο ἐθνικὸ, φώναζε, ποὺ θὰ μᾶς σώσῃ ἀπὸ τᾶλλο, τὸ φλογερὸ καμῖν!

Καὶ δικαιολογώντας τὰ λόγια του, τὰ λίγο παραξένα, ἔλεγε:

—Δὲν θὰ βγαίνουν ἀπὸ δῶ σοφοὶ μονάχα ὅσοι πίνουν τὸ θεσπέσιο αὐτὸ ποτό, ποὺ μὲ τόση τέχνη καὶ μὲ τόσο καλὰ ὕλικά παρασκευάζεται, ἀλλὰ καὶ ὅσοι θὰ πείθονται ἀπὸ τὴ θέα τῆς μεγαλόπρεπης αὐτῆς φάμπρικας πῶς μονάχα ἢ πρόδος τῆς βιομηχανίας θὰ κατορθώσῃ νὰ τραβήξῃ τὸν Ρωμιὸ ἀπὸ τὸν πολιτικὸ βόρβορο καὶ νὰ τὸν σπρώξῃ πρὸς τὴν πραχτικὴ κι' ἀνεξάρτητη ζωὴ.

Ἐχομε ἕνα Πανεπιστήμιο, ποὺ κἀλλιο νὰ μὴ τὸ χάμε. Ἐχομε καὶ μιὰ Ἀκαδημία, εὐτυχὴς κλειστή. Μᾶς χρειάζονται τώρα φουγάρα ποὺ νὰ καπνίζουν ἀδιάσκοπα καὶ νὰ πομπωρίνουν τὴν ἀτμοσφαῖρα ἀπὸ τὰ μικρόβια τῆς μικροπολιτικῆς καὶ τοῦ σχολαστικισμοῦ. Ὅποιοι ὑψώνει τέτοια φουγάρα εἶναι ἐθνικὸς εὐεργέτης. Καὶ τέτοιοι εἶναι κι' ἐκεῖνος ποὺ ἔδρυνε στὰ Πατήσια τὴ μεγάλη μπουροφάμπρικα.

ΤΟ „Ν. ΑΣΤΥ“

εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ δημοσιεύῃ τὰ λόγια γιὰ τὸ «Νουμά»:

—«Ὁλόκληρον ἔτος συνεπλήρωσε χθὲς ὁ «Νουμάς» τὸ ἑβδομασιαῖον φιλολογικὸν περιοδικόν. Ὁ «Νουμάς» κατακτᾷ ὁδημέραι ἑδαφὸς διὰ τὴν εὐλιχρίνειάν του, τὸ πνεῦμα του καὶ τὸ θῆρος του. Δὲν ἔμπορεύσε ὅμως νὰ μὴ εἶναι καὶ τόσον προσωπικὸς κάποτε εἰς τὰς ἐπιθέσεις του, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι πάντοτε δίκαιαι;»

Ὁ λαὸς μας ἔχει μιὰ ἐκφραστικώτατη παροιμία: «Κοντὰ στὰ ξερὰ καίγουνται καὶ τὰ χλωρὰ κλαρίζ». Μ' αὐτὴ τὴν παροιμία ἀπαντοῦμε κι' ἐμεῖς στὸ ἀγαπητὸ «Ν. Ἀστυ» γιὰ τὴν τελευταία του παρατήρησι. Ὑπάρχουν τόσα ξερὰ κλαριά ἐδῶ ὥστε μ' ὅλη τὴν προσοχὴ ποὺ καταβάλλει στὸ ξεδιάλεγμα ὁ «Νουμάς» δὲν ἔμπορεῖ παρὰ νὰ μισοκάψῃ καμμιά φορὰ καὶ κανένα χλωρό.

Αὐτὸ εἶναι ἄρκετὴ δικαιολογία, πιστεύομε, ἂν καὶ ἔμπορεύσε κανεῖς νὰ πῇ στὸ «Ν. Ἀστυ» πῶς ὅταν ἔκουρέλιαζε, καὶ πολὺ δίκαια, τοὺς περίφημους διπλωμάτας μας δὲν σκεφθήκαμε νὰ χαρακτηρίσουμε ὡς προσωπικὴ τὴν παληκαρία ἐπιθεσί του.

ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ

ἀνακτοβούλια σὲ μεγάλη συγκίνησι βρῖσκονται ἀπὸ τὴν περασμένη Κυριακὴ καὶ ἡ ἀφορμὴ, ἕνα τρομερὸ καὶ φοβερὸ κύριο ἄρθρο τῶν «Καιρῶν» ποὺ καυτηριάζει δριμύτατα τὴν Ἀγγλικὴ Πολιτικὴ καὶ συμβουλεύει τοὺς Ἑλλήνες νὰ παρνηθοῦν τὴν Ἀγγλία «ἥτις κακὰ βουλευέται κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ» καὶ νὰ ριχτοῦν στοὺς

Παρίσι. Σὰς τὰ μεταφράζω μὰ τὰ μεταφράζω πεσὰ καὶ κατασύλλαβα. Ἐπειτα, μὲ ὕψος μαγικόν, μιλεῖ ὁ Ἐπισκοπὸς πούλος γιὰ τὰ ρομανία τὰ ρωμαντικά ποὺ περιτριγυρίζουν τὴν ἐξοχὴ μας, γιὰ τὴ θάλασσα, γιὰ τῆς Μπρεταννίας τὴν ὁμορφιά, γιὰ τὸν Τριστάνο καὶ τὴν Ὑσόλδη, τὸν Ἀρθούρο καὶ τὸ Γίλδα τὸν ἡρωϊκὸ. Τὰ λέει πολὺ νόστιμα, πολὺ γλυκά.

Ὅσοι δὲν ξέρουνε τὰ καθέκαστα, τὰ διαβάζουνε ἀφτὰ καὶ θαρροῦνε πῶς ὁ καλὸς μου ὁ Ἐπισκοπὸς πούλος ἀγώσασε στὴν Μπρεταννία ἢ νοίκιασε τὴν περίφημη τὴν ἐξοχὴ ποὺ κἀθονταν ὁ πεθερὸς μου, ἢ πῶς ἀξάρνα ἔγινε καὶ λοκάντα τὸ Ροσμακπαμόνι. Ἐμεῖς ποὺ ξέρουμε, καταλαβαίνουμε ἀμέσως τί τρέχει. Ἀναγκάστηκε νὰ μὴν τἀναρέρῃ κἀνε πῶς κατεβήκε, ἢ κατέλυσε, ποὺ τὸ λέει, στοῦ Ψυχάρη, γιὰτὶ ἂν ἔβλεπε τὸν Ψυχάρη ὀνομαστὰ, πιθανὸ νὰ πᾶθαινε κι' ὁ πεθερὸς μου, ἢ τοῦλάχιστο νὰ μὴ θέλανε νὰκούσουνε οἱ Ἀθηναῖοι γιὰ τίς γιορτὲς, κι' ἔτσι νὰ πᾶθαινε ἡ ἀνταπόκριση χαμένη. Ἴσως θὰ βλεπάμε καὶ χειρότερα. Ἴσως τέτοιο νόημα κρύφιο καὶ τρομερὸ ἔχει ὁ τίτλος ποὺ βάζει ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα μὲ γράμματα μεγάλα τὸ «Νέον Ἀστυ». «Νέοι φόβοι περὶ ἐκρήξεως πολέμου».

Ἄν ὅμως ὑπάρχουνε καὶ μερικοὶ ποὺ φοβοῦνται τοὺς πολέμους, τοὺς φίλους τοὺς ἀληθινούς τοὺς

φορὲς μὲ βοήθησε ἢ ἕνας λόγος ποὺ μοῦ λέγατε ἢ μιὰ παρατήρησι ποὺ μοῦ κἀνανατε, ἢ τόσα καὶ τόσα, ποὺ πότε στάνανγνωσμα, πότε στὸν περίπατο, μοῦ δηγοῦνταν ὁ ἄντρας σας. Ἐγὼ τότες παντοῦ, καὶ στὸ σκλόνι δταν κατέβαινα τὸ βράδι, καὶ τὰ πό-γεμα, σὰ βγαίναμε δῶ, καὶ στὸ Τρεγκιὲ ἀκούμῃ μὲ τίς γιορτὲς, μέσα μου κουβκλοῦσα τὰ Δυὸ ἀδέρφια, ποὺ ἀφτὰ ὅλο συλλογιόμουνε, ποὺ σὰς μιλοῦσα ὅλο γι' ἀφτὰ. Κ' εἴτανε ἀλήθεια περίεργο θέαμα, ἴσως καὶ μοναδικό, ἕνα ρωμαῖκο ρομάντισο νὰ σεργιανίζῃ ἔτσι στὴν πατρίδα τοῦ Renan, στὰ ρομανία τοῦ Ροσμακπαμονιού, στὴ χώρα τῆς Μπρεταννίας τὴν ἐκκυστή, ὅπου καὶ στὰ δέντρα καὶ στὶς βρυσούλες καὶ στὰ λαγκάδια καὶ στὰ βουνὰ φωλιάζονε τοῦ λαοῦ τὰ παραμύθια, τοῦ μεγάλου λαοῦ τῶν Κελτῶν μὲ τὴν πλούσια τὴ φαντασία, μὲ τὴν ποιήσῃ του τὴ μυστικὴ, καὶ μᾶς τώρα μαθαίναμε στὰ δέντρα καὶ στὶς βρυσούλες ἑλληνικὴ λαλιά, φέρναμε στῆς Δύσης τὰ καταγιάλια τὴν Ἑλλάδα.

Ἐλπίζω πάλι νὰ μὴν τὸ παρακάνω, νὰ μὴν τὴν παραφέρω τὴν Ἑλλάδα στὸ Ροσμακπαμόνι, γιὰτὶ μπορεῖ νᾶναι καὶ κατὶ πράματα, κατὶ συνήθειες ποὺ κἀλλια νὰ μείνουνε στὰ γίγα τὰ χῶματά μας, νὰ μὴν τὰ δοῦνε κι' ἄλλοι. Ὁ τύπος μας ἔχει τὰ καλὰ, ἔχει ἐννοεῖται καὶ τὰ κακὰ του. Σὲ σὰς μόνο τὰ καλὰ του εἶδα. Μήπως δὲν τὸ ἀποδείχνει καὶ ἡ ἀφιέρωσή μου,

κόλπους άλλης Δυναμείας έστω κι' αυτής ακόμα της Ρωσίας.

Τό άρθρο αυτό έχει καταπλήξει όλο τον κόσμο, αφού είναι γνωστό σ' όλους, και σ' αυτούς τους Κινέζους, πόσο ό γλωσσολογιστής και χωρομαθεστάτος διευθυντής των «Καιρών» μάχεται τη Ρωσία και πόσες φορές, με τό σφοδρό του άρθρο, έχει αποσπάσει την Έλλάδα από τή νύχια του Πανσλαβισμού.

Γιά νάλλάξη τόσο απότομα πολιτική και νά μιλάει με τόση συμπάθεια γιά τή Ρωσία, θά πη—και τό πιστεύουμε— πώς πήρε Ρωσικά ρούβλια ή κι' αν δεν πήρε, πώς ήκουσε, ότι παίρνει ό «Νουμάς» και λαχταράει νά πάρη κι' αυτός.

Πρέπει όμως νά μάθω ό σεβαστός συναδέλφος πώς ό μέγας δούξ Σέργιος, ως πρόεδρος της Πανσλαβιστικής Έκπαιξής, στέλνει ρούβλια μονάχα σ' όσους μεταχειρίζονται τή δημοτική γλώσσα, όχι δε και σ' εκείνους που τήν πολεμούν. Καλά λοιπόν θά κάμω ό κ. Κινκωμιμίδης νά μὴν εκθέτῃ, χωρίς λόγο, τή πατριωτικά φρονήματά του και νάφήσῃ τή Ρωσική πολιτική ήσυχ.

Η ΕΡΑΣΜΙΑ

Βαρβάσαινα, ή τρυφερά κι' εύγενής Πυργοδέσποινα, ή τσακούτας νύκτας και ήμέρας θλίψεως συνεχείς διελθούσα διὰ του έλεχτού της τής στέρησιν, απήλθουνεν αυτόν άμα τή εκ της ξένης έπανόδου του, τήν ακόλουθεν λυρικωτάτην προσφώνησιν :

— Καλώς ήλθες. Τήν άφρίζου ως χελιδόνα της άνοιξέως προικωνίζομένην λύσιν του σταφιδιού ζητήματος και τήν άνακαλύψιν και εύμερίαν όλικλήρου λαού στένοντος υπό τό βάρος άφορήτου δυσπραγίας μετ' άδικωπώτου χαρής και εύφροσύνης χαιρετίζει ή άτυχής και πλειότερον πάσχουσα Βαρβάσαινα....

Τήν προσφώνησι αυτή, θέλουν νά είπουν μερικοί, πώς τήν έστειλαν έτοιμη από τό Βερολίνο και πώς είναι όστουν... εκ των Άλγέων του κ. Κλέωνος Περιαλγούς. Ή άλήθεια όμως είναι πώς τόσο συγκινήθηκε ό κ. Δ. Δεληγιάννης από τήν προσφώνησι αυτή ώστε άπορήσας ή νά λύσῃ τό πολιτικόν ζήτημα, έπαναφέροντας τό σεβαστό θετο του στην Άρχή, ή νά μὴ γυρίσῃ και ξανακουτάξῃ τήν άτυχή και πλειότερον πάσχουσαν... από δασκαλικό ντελίριο Βαρβάσαιναν τήν και χυδαίως Μπαρμπάσαιναν κελουμένην.

ΘΑ ΜΑΣ ΠΟΥΝ

πουλημένους στην Ίταλία, θά μας άποκαλέσουν προδό-

τες, θά ζητήσουν και τήν έξορία μας ακόμα οι πατριώτες δημοσιογράφοι, αν τολμήσουμε και νά τό σκεφτούμε μόνο, χωρίς και νά τό γράψουμε, πώς πιθανόν ό Ίταλός πρεσβευτής νά μὴν είχε και τόσο άδικο αν έστειλε στην Κυβέρνησή του τήν περίφημη έκείνη έκθεσί του που μέσα σ' αυτήν έξωγράφισε τήν σύγχρονη Έλλάδα με χρώματα παρμένα από τή χρωματοθήκη του Άμπού.

Μά δεν τὰ λέμε όμως αυτά, γιατί δεν πεί νά τὰ πούμε, αφού υπάρχουν και μερικές περιστάσεις—μια τέτοια δε περίστασι είναι κι' αυτή,—που επιτρέπεται ή καλλίω επιβάλλεται νά πη κανείς και ψέματα γιά νά σώσῃ τό γόητρό του, όταν μάλιστα περυσίζονται ξένοι που του τό προσβάλλουν στα κάρια. Θά πούμε όμως κάτι άλλο, λιγώτερο προδοτικό: Θά πούμε δηλ. πώς είναι γελοία ή άπαίτησι που έχουμε νά μάς θανμίζῃ όλος ό ντουνιάς και πώς είναι λίγο κομική ή ιερή άγανάκτησι που μάς πιάνη σάν βρεθῇ ένας ξένος νά φανερώσῃ πώς δεν είναι και τόσο ένθουσιασμένος από λόγου μας.

Ήν θέλετε νάκούσετε και τή γνώμη μας—αφού ακούσατε τόσες άλλες σοφές και πατριωτικώτατες—ό κ. Σιλβεστρελλι αντί νά μάς κάμῃ κακό, καλό μάς έκανε, πρώτα πρώτα γιατί μάς άποκαλύψε μερικές κακομοιρίες μας που έσως και νά μὴ τις είχαμε πολυπροσέξει ως τώρα, κι' ύστερα γιατί μάς άνάγκασε νά θυμώσουμε και λίγο «πατριωτικά» νά πούμε. Κι' όποιος μάς τραβάει από τους πολιτικούς θυμούς που τους έχουμε προικίό μας και μάς ρίχνει στους πατριωτικούς, που πᾶμε νά τους ξεχάσουμε, είναι φιλελληνας και δεν πρέπει νά τὸν κεραυνολοῖ ό κ. Κανελλίδης κι' ό κ. Καλαποθάκης με τό μπουρμπουλιθρένια άρθρα τους, ούτε ό κ. Πάπ τὰ με ξεθυμασμένα χαριτολογήματά του.

ΕΒΓΗΚΑΝ

ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

„ΡΟΔΑ ΚΑΙ ΜΗΛΑ“

ΤΟΜΟΣ Β'.

Πουλιούνται στο βιβλιοπωλείο της

«Έστίας» δρ. 6

ΤΡΕΛΛΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

VII

ZΩΗ

Στήν κορυφή του ύπέρψηλου βουνού
Έδρεθηκα αναβαίνοντας σάν φτερωτός
Άλλοί μου ! Ό,τι είχα χρόνους μέσ' στο νοῦ
Κ' έλεγα νάπολλάψῃ ένας θνητός
Έβανε άπάντη.

Τά κάλλη του γαλάζιου τούδρανου
Άπ' τὰ βουνάκια του νησιού του ταπεινού
Πι' όμορφα, πιδ καθάρια, όλα τὰ θώρει
Τάδάκρυτό μου μάτι :

Στήν κορυφή του πιδ άψηλού άπ' τὰ όρη
Καθώς ανέβηκα, σάν σύγγεγο τυλίξει
Τήν κεφαλή μου ή καταχνιά θολή, πυκνή
Τρέμει τό γόνα μου και τό κορμί λυγίζει
Και τήν καρδιά μου άμέσως ξεφυλλίζει
Μιά μαύρη άνατριχίλα χυνοπωρινή...
Και μύρια συγνεφάκια, σάν έξωτικά
Δεντράκια λευκολούλουδα, από πάνω
Ξεφύλλιζαν χιονάκια βιαστικά
Και μ' έρραναν άκόμη πριν πεθάνω !...
Σπέττες

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΑΚΟΥΣΑΜΕ

Πώς ό Κλέωνας ό Ραγκαμπές διάβασε τὰ όσα του ψέλνει ή έπιφυλλίδα του «Νουμά» κι' άποφάσισε νά πη πώς δεν τὰ διάβασε.

Πώς αυτή τήν τέχνη τήν έμαθε από τό Χατζίδακι.

Πώς ή «Έσπερινή» λυσάει γιατί δεν τή βράζει ό «Νουμάς» χυδαία καθώς κάμνει έκείνη.

Πώς ή χυδαία γλώσσα γράφεται στην καθαρεύουσα.

Πώς ό Μιστριώτης είναι ό ιεροφάντης αὐτουνοῦ του χυδαίου.

Πώς στην Άθήνα γίνεται τ'όρα μεγάλο έμπόριο από πατσαβοῦρες.

Πώς έγινε «Συντικέτο», με τό Μιστριώτη Πρόεδρο, και θά χτίσουν Καπνοόχο στην Άκαδημία του Σίνα νά τήν κάμουν Έργοστάδιο.

Πώς θά καθαρίζουν καινούρια λυχνάκια και θά τὰ πουλῶνε γιά παλιά.

Πώς ό Ντεληγιάννης τους τῦταζε Μονοπάλι σά γίνῃ Πρωθυπουργός.

Πώς ό Ραγκαμπές θά διοιστῇ πράχτορας στο Βερολίνο.

Πώς ό γέρο-Κόντος πήρε χάρισμα έκατό μετοχές.

Άλλοι είπαν πώς ή Έταιρία θά κατασκευάξῃ Καθάρδιο, και πώς οι μετοχές του Κόντου είναι ένεργητικές.

Άκούσαμε και πώς ό Ψυχάρης στέλνει μιάν άρχαία βελάδα του Χατζίδακι γιά νά πάῃ στο Βερολίνο, νά τους διαβάσῃ τή διατριβή του.

Η ΓΛΩΣΣΙΤΣΑ

γνωρίζει κανείς από τήν προσπάθεια, μάλιστα κι από τους κάπους που θά καταβάλλουν νά σου πουνε λογικά καλά, καθώς τόκαμε τόσες φορές ό Έπισκοπόπουλος γιά τὰ βιβλία μου, καθώς τόκαμε και τότε στο Τρεγκιέ, γιά τό λόγο που έβγαλα και γώ στέποκαλυπτήρια. Χρειάζεται σωστή τέχνη γιά νά καταφέρῃ κανείς τόσο δύσκολο πρᾶμα, δηλαδή νά γράψῃ τόνομά μου χωρίς νά με βρίσῃ, κι αφού σᾶς μιλω γιά τήν όμορφη τήν άνταπόκριση που έστειλε ταχτικά στην Άθήνα, μὴ θαρρῇτε, τό παρατήρησα πώς προτού λελήσῃ στο τρίτο του άρθρο 1) τόσο κολακευτικά και με τόσους επαινούς γιά τό μικρό μου τό λόγο του Τρεγκιέ,τό δέφτερο τό άρθρο του 2) συλλογίστηκε με πολλή έγγένεια νά τάφιερῶσῃ τής γυναικός μου,γιατί σέ κάθε γραμμῇ βλέπω και παίζει ρόλο σημαντικὸ ή κ. Ψυχάρη και βέβαια τής άξίζει, μόνο που φανερώνεται ή σημασία του ως και στα παραμικρά, λόγου χάριν, όταν άξάρνα τρέχει νά σᾶς βρῇ θέση γιά τους δυό σας στο θέατρο που είτανε άσφυκτικά γεμάτο. Άφτά ό Έπισκοπόπουλος θά τὰ βάζῃ πύτηδες, έπειδή τό άθηνάικο τό δημόσιο θέλει κάποιον προετοιμασμέ. Με τή γυναικα

τρώγεται κι ό άντρας.

Τί νά κάμῃς; Κόρη του Ρενάν! Δεν είναι δημοτική, δεν είναι ζήτημα γλωσσικό. «Ή κόρη του Ρενάν» 1) δεν είναι πιά καθαφτό κυρία Ψυχάρη. Έρχεται ή κόρη του Ρενάν άμέσως ύστερς από τους επαινούς που μου κάνει και του ίδιου. 2) Και γιά νά τό καταλάβῃ πιδ ξάστερα ό κόσμος πώς άλλο είναι ή δημοτική, κι άλλο του Ρενάν ή κόρη, τής βγάξει κι όνομα καινούριο, ή κ. Ψυχάρη-Ρενάν» 3), ενώ έμεις τήν ξέρουμε κυρία Ψυχάρη κι' έτσι θαρρῶ τήν ακούσατε πάντα σπίτι μας. Σά διάβασε τήν άνταπόκριση, μου είπε μάλιστα, όσο λίγο κι αν τὰ ξίζω, πώς λέγεται κ. Ψυχάρη, και πώς τής φάνει.

Δέ φτάνει στην Έλλάδα, μπορεί και νά βλάψῃ, έπειδή στην Έλλάδα δεν ταιριάζει νά γράφῃ κανείς έκείνα που άλλου τὰ φωνάζουνε. Τό χρωστώ λοιπόν και στή φίλια και στην τέχνη του γλυκού μου Έπισκοπόπουλου που με γλύτωσε από κάμποσους μπελάδες. Άκούτε και! ό άντιεθνικός, ό αίρεσιάρχης, ό μισέλληνας, νά είναι γαμπρός ενός σοφού, ενός μεγάλου άνθρώπου, νά ρητορεύῃ στο Τρεγκιέ, μπροστά σέ τόσον κόσμο, νά δημοσιέζεται ό

λόγος του στη Γαλλία, στις γαλλικές και στις ξένες φημερίδες, νά μίλησε κιόλας στο λόγο του τόσο θερμά γιά τήν Έλλάδα, έπειτα νά σεργιανίξῃ στο Τρεγκιέ με πρωθυπουργούς, νά δίνῃ στο ξοχικό του έπίσημα τραπέζια σέ ύπουργούς κι άλλους τέτοιους, αί! άφτό πιδ δε γίνεται. Νά τό κρύψουμε! Και πολυ φρόνιμα ό φίλος μου ό Έπισκοπόπουλος είπε τήν πρώτη φορά (1) πώς τό τραπέζι θά δοθῇ στῆς κυρίας Ψυχάρη Ρενάν, τή δέφτερη (2) πώς δίνεται στῆς «κόρης του Ρενάν», ώστε μπορεί τό κάτω κάτω νά υποθέσῃ ό άναγνώστης πώς έλειπα, ή πώς δεν είμουνα καλεσμένος. Άπ' όλα του είταν άφτό και τό πιδ πιτυχημένο Έδειξε μάλιστα πώς γνωρίζει τήν Έλλάδα και τήν ψυχολόγησε περίφημα Έδω οι άντίθειες οι φημερίδες, που είναι οι καθολικές, ή δε βάζανε μήτε κύριο μήτε κυρία Ψυχάρη, ή βάζανε τόν κύριο μονάχα, νά με χτυπήσουνε. Στην Έλλάδα σφύρνει νά βάζῃς μονάχα τόνομα τής κυρίας, σφύρνει και νά τῆς τό άλλᾶξῃς. Έτσι δεν πειράζεται κανένας. Ξεχνιούνται καλήτερα και τὰ φοιτητικά γιά τό Βαγγέλιο, μόλον ότι δεν τό μετάρρασα. Έννοείαι, κάμποσα πράματα δεν

1) Νέον Άστὺν 11 του Σετέβρη, 1903, σελ. 2.
2) Ν. Α. 10 του Σετέβρη σελ. 1, στ. 2—3.

1) Τρίτο άρθρο, 11 του Σετέβρη, σελ. 2, στ. 2.
2) Ίδιο άρθρο, σελ. 2, στ. 2.
3) Ν. Α. 10 Σετέβρη, σελ. 1, στ. 2.

(1). Ν. Α., 10 του Σετέβρη, σελ. 1, στ. 2.
(2). Ν. Α., 11 του Σετέβρη, σελ. 2, στ. 2.